

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino

Številka: 060-08-3/2025/12
Ljubljana, 6. 5. 2025

P r e d l o g

Z A P I S N I K

26. seje Komisije za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino, ki je bila 23. 4. 2025, ob 11.00, v sejni sobi 212/II, Šubičeva 4, Ljubljana

Seja se je začela ob 11.00 in končala ob 12.45.

Prisotni:

- predsednik: Branimir Štrukelj
- podpredsednik: dr. Radovan Stanislav Pejovnik
- člani: Matej Slapar, Jožef Školč, dr. Matjaž Štolfa in mag. Elena Zavadlav Ušaj, Drago Žura, Gregor Korene (nadomest. član) in Monika Ažman (nadomest. članica).

Odsotni: Dejan Crnek, Rajko Fajt, dr. Branka Kalenić Ramšak, Luka Steiner in Darko Zevnik.

Ostali prisotni: Gašper Ovník (poslanec Državnega zbora), dr. Jure Gašparič (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije), dr. Andrej Pančur (Koordinacija samostojnih neprofitnih raziskovalnih in infrastrukturnih zavodov), dr. Peter Štih (SAZU), dr. Ivan Svetlik in dr. Niko Toš (Akademija za trajnostni razvoj).

Predlog dnevnega reda:

1. Potrditev zapisnika 25. seje komisije

Gradivo: predlog zapisnika.

2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-C), druga obravnava, EPA 1991-IX

Gradivo: predlog zakona.

3. Predlog zakona o Akademiji znanosti za trajnostni razvoj Slovenije (ZAZTRS), druga obravnava, EPA 2020-IX

Gradivo: predlog zakona; stališče SAZU.

4. Razno

AD 1)

Zapisnik je bil potrjen.

AD 2)

Komisija obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-C) (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. S predlaganim zakonom se zagotavlja pravna podlaga za delovanje Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju: ARIS), ki pokriva znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost. Na novo je opredeljeno financiranje znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti (v nadaljevanju: ZRID) s ciljem zagotoviti do 1,25 % BDP državnih proračunskih sredstev za izvajanje ZRID, pri čemer se znanstvenoraziskovalna dejavnost financira v višini do 1 % BDP, inovacijska dejavnost pa v višini do 0,25 % BDP. Obseg sredstev lahko presega 1,25 % BDP, če so za to zagotovljena sredstva.

Predlog zakona določa letno povečanje sredstev za institucionalni in programski steber financiranja do 25 % letne rasti državnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, upošteva razpoložljiva proračunska sredstva. Določen je tudi način rasti sredstev za ZRID, in sicer se delež BDP povečuje za 0,08 odstotne točke letno, dokler ne doseže 1 % BDP za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti in 0,25 % BDP za financiranje inovacijske dejavnosti. Določeno je, da se iz državnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti zagotavljajo sredstva za rast stabilnega financiranja najmanj v višini 10 milijonov evrov letno (do doseganja novih navedenih ciljnih vrednosti po predlogu zakona). Predlog zakona uvaja novost, da se med sredstva za financiranja ZRID poleg sredstev državnega proračuna za znanstvenoraziskovalno dejavnost, ki jo zagotavlja resorno ministristvo, všttevajo tudi sredstva drugih ministrstev ali neposrednih uporabnikov proračuna ter sredstva kohezijske politike in druga sredstva državnega proračuna iz sredstev proračuna EU.

Predlog zakona natančneje opredeljuje povezovanje evalvacij raziskovalnih programov, institucionalne samoevalvacije in nove zunanje institucionalne evalvacije prejemnikov stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Po novem se bo evalvacija raziskovalnih programov izvajala prva štiri pogodbena leta stabilnega financiranja po strukturi evalvacijskih panelov Evropskega raziskovalnega sveta in za vse programe z istega področja posamezne institucije na enkrat. To naj bi bila še dodatna spodbuda institucijam za strateško povezovanje in oblikovanje optimalnih upravljavskih struktur. Predvideno je, da bo na podlagi rezultatov omenjenih evalvacij ARIS v petem letu izvedel zunanje institucionalne evalvacije in tako pridobil neodvisen pogled na delo prejemnikov stabilnega financiranja.

S predlogom zakona se dodatno spremeni način dodeljevanja sredstev na podlagi uspešnosti posameznih prejemnikov stabilnega financiranja, pri čemer se upoštevajo rezultati zunanjih institucionalnih evalvacij; sredstva programskega in institucionalnega stebra se posameznemu prejemniku za prvo leto novega šestletnega pogodbenega obdobja določijo tako, da se do 10 % sredstev vsote programskega in institucionalnega stebra zadnjega leta pogodbenega obdobja ponovno dodeli posameznim prejemnikom stabilnega financiranja, upošteva rezultate zunanjih institucionalnih evalvacij.

Predlog zakona jasneje opredeljuje način določitve plač raziskovalcem za delo pri projektih za določen čas na podlagi posebnih projektov nacionalnega značaja ali posebne pogodbe z Evropsko komisijo ali drugim organom EU, mednarodno organizacijo, tujo ustanovo ali drugim tujim financerjem ali gospodarskim subjektom.

S predlogom zakona se ureja pravica do sekundarne objave tako, da lahko avtor ali njegov delodajalec oz. izvajalec znanstvenoraziskovalne dejavnosti raziskovalne članke in z njim povezane raziskovalne podatke, lahko pa tudi druge izsledke raziskav, objavi odprto dostopno v ustreznem repozitoriju z odprtim dostopom, kadar založnik ne omogoča takojšnjega odprtega dostopa.

Predlog zakona opredeljuje posebno ureditev v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v znanstvenoraziskovalne namene, kadar so bili osebni podatki zbrani v okviru drugih organizacij. Sprememba naj bi omogočala zakonito izjemo za znanstveno raziskovanje. Osebni podatki, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, se bodo tako lahko obdelovali le za namen izvedbe raziskav, ki se izvajajo v okviru javne službe na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti ali so sofinancirane z javnimi sredstvi.

Predlagatelj zakona je še pojasnil, da je predlog zakona nastajal v široki deležniški skupini, v kateri so sodelovali Koordinacija samostojnih neprofitnih raziskovalnih in infrastrukturnih zavodov, Rektorska konferenca Slovenije, reprezentativni sindikat, Gospodarska zbornica Slovenije, ministrstva, predlog pa je podpor tudi Ekonomsko socialni svet.

Komisija se je seznanila s stališčem Koordinacije samostojnih neprofitnih raziskovalnih in infrastrukturnih zavodov – KOsRIS, ki predlog zakona podpira, saj je bilo v dosedanjih različnih razpravah in izmenjavah mnenj ugotovljeno, da predlog zakona vsebuje različne varovalke k še vedno izpostavljenim vprašanjem.

Komisija je v razpravi izpostavila predvsem dva ključna vprašanja, in sicer glede pomanjkanja sredstev za inovacije v državnem proračunu za leto 2025, saj je zanje namenjenih zgolj 23 milijonov, kar pa naj ne bi bilo dovolj za ustrezno podporo inovacijam. Predlog zakona sicer ne omejuje možnosti za dodatno proračunsko razpravo, vendar komisija opozarja, da bi bilo treba v prihodnje zagotoviti več sredstev v državnem proračunu posebej samo za inovacije, saj se lahko zgodi, da se bodo sredstva za inovacije pretakala iz sredstev s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, kar pa ni smiselno. Člani komisije so poudarili nujnost, da morajo biti določena sredstva za daljše obdobje del integralnega proračuna. Opozorili so na izkušnjo centrov odličnosti, kjer sredstva za njihovo delovanje niso bila del integralnega proračuna, niti niso bila zagotovljena v okviru kohezijskih sredstev na področju znanosti. Menijo, da je za razvoj dolgoročne politike ZRID pomembno, da so sredstva za inovacije tudi del integralnega proračuna.

Glede povečanja proračunskih sredstev za ZRID komisija ugotavlja, da so se bistveno povečala, vendar relativno gledano še vedno ne dovolj za doseg cilja 1 % BDP. Komisija opozarja, da je treba biti pri naslavljanju javnosti objektivni in se izogibati ustvarjanju napačnega vtisa, da so sredstva državnega proračuna za znanost in inovacije zadostna, in pri tem izpostavlja tudi možnost, da bo omenjen cilj dosežen prepozno.

Člani komisije izpostavljajo tudi eno od ključnih vprašanj glede inovacij v prihodnji letih v Evropi, in sicer, koliko bodo odločitve o financiranju znanosti in inovacij obremenjene z novim strateškim ciljem, to je povečanjem sredstev za obrambo. Z načrtovanjem dodatnih sredstev za obrambo in oboroževanje bi lahko prišlo do pomembnih sprememb pri preusmerjanju sredstev.

Predlagatelj zakona je pojasnil, da je v proračunski politiki za inovacije formalno predvidenih le 23 milijonov evrov, vendar pa dejanska razpoložljiva sredstva presegajo to število, saj so sredstva za inovacijsko dejavnost v veliki meri vključena v druge proračunske postavke ali pa prihajajo iz evropskih kohezijskih sredstev. Med njimi so to predvsem sredstva za projekte v fazah tehnološke pripravljenosti – raven tehnološke razvitosti (TLR) 3-6 ter podpora raziskovalcem v gospodarstvu. Napovedal je tudi obsežen razpis v okviru evropske uredbe STEP (Platforma strateške tehnologije za Evropo), kjer bo verjetno na voljo več kot 100 milijonov evrov. Ta sredstva izhajajo iz nepočrpanih kohezijskih sredstev, ki jih je mogoče namensko porabiti za cilje, določene v tej uredbi. Poleg tega se načrtuje razvoj novih finančnih instrumentov, kot so industrijski vavčerji in sistem pečatov odličnosti, ki bi nadgradili projekte v fazah TRL 3-6. Omenjeni ukrepi bodo predmet obravnave in usklajevanja v okviru inovacijskega sveta, ki mu predlog zakona določa pravno podlago za boljšo operativnost in relevantnost ter bo tako vključen v razvoj novih instrumentov, podobno kot to že velja za znanstveni svet na področju znanstvene politike. Predlagatelj je tudi izpostavil, da bo dolgoročni razvoj inovacij mogoč le, če bo država zagotovila ustrezna integralna sredstva, ne le evropskih. Predlog zakona to rešuje z določitvijo minimalnega odstotka proračuna (0,25 % BDP), ki bi bil namenjen za inovacijsko dejavnost. Strinja se, da so razprave o tem, koliko se namenja za znanost in inovacije, preveč poenostavljene. Sedaj 13. člen zakona precej natančno opredeljuje, katera sredstva se zagotavljajo za financiranje raziskav in razvoja (t. i. GERT – Government Expenditures on R&D), ta vključujejo tako sredstva ministrstva, pristojnega za znanost, kot tudi sredstva drugih resorjev in evropska sredstva. Če se vsa ta sredstva seštejejo, Slovenija že prihodnje leto doseže 1 % BDP sredstev za znanost in inovacije. Predlagatelj je izrazil optimizem, da v prihodnosti ne bo pomanjkanja sredstev za inovacije. V širšem evropskem kontekstu poteka razprava o prihodnosti evropskega programa Obzorje Evropa in možnosti, da se ta program poveže s prihodnjim skladom za konkurenčnost. Zadnje zasedanje ministrov, pristojnih za znanost, v Varšavi se je zaključilo s podpisom Varšavske deklaracije o strateški vlogi prihodnjega okvirnega programa EU za raziskave in inovacije, ki si prizadeva za ohranitev programa Obzorje Evropa kot posebne entitete znotraj sklada. Ključno pa je, kako bo Evropa ob rastočih izdatkih za obrambo in konkurenčnost zaščitila temeljno znanost, ki predstavlja osnovo celotnega inovacijskega sistema.

Komisija je bila tudi seznanjena, da bo predlagatelj v odgovor na pripombe Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora pripravil amandmaje.

Komisija je na podlagi razprave, v kateri so sodelovali državni svetniki dr. Radovan Stanislav Pejovnik in Branimir Štrukelj, sprejela (8 ZA, 0 PROTI) naslednji **s k l e p**:

- **Komisija podpira predlog zakona.**

Za poročevalca je bil določen državni svetnik prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik.

AD 3)

Komisija obravnavala Predlog zakona o Akademiji znanosti za trajnostni razvoj Slovenije (ZAZTRS) (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Skupina poslank in poslancev Državnega zbora (prvopodpisana mag. Nataša Avšič Bogovič in dr. Matej T. Vatovec). Predlog zakona opredeljuje pravnoorganizacijsko obliko, naloge, članstvo, upravljanje in ureja financiranje Akademije znanosti za trajnostni razvoj Slovenije (v nadaljevanju: akademija). Predvideno je, da bo akademija kot posredni proračunski uporabnik delovala v pravnoorganizacijski obliki zavoda. Predstavnik predlagateljev je pojasnil, da je združevanje in povezovanje znanstvenega ter nasploh intelektualnega potenciala eden ključnih dejavnikov hitrejšega družbenega in gospodarskega razvoja, temelječega na znanju in inovacijah. Povsod po svetu obstajajo institucije, ki združujejo najeminentnejše znanstvenike in umetnike, ki s svojim delovanjem prispevajo velik delež k razvoju družbe ne glede na njihovo institucionalno vpetost. S predlogom zakona se že delujoče društvo akademija kot civilno družbeno gibanje, ki združuje eminentne strokovnjake z različnih področij, katerih skupni imenovalec je tematika trajnostnega razvoja, preoblikuje v zavod. Zaradi naraščajoče pomembnosti področja je potrebna konkretnjša institucionalizacija organizacije, ki bo sedanje delovanje dvignila na višjo raven, hkrati pa ostala pomemben povezovalni element posameznikov in institucij. Akademija naj bi združevala znanstvenike za reševanje ključnih družbenih izzivov in za prenos znanj v prakso na področju okolja, podnebja, tehnike, družbe in narave. Skupina slovenskih znanstvenikov z različnih področij se je povezala z namenom, da se ustvari platforma za delovanje na področju trajnostnega razvoja. Finančna sredstva za delovanje akademije naj bi se zagotavljala v okviru finančnega načrta Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije. Predlagatelj je še pojasnil, da so akademije glede na način organizacije lahko nacionalne in pokrivajo vsa področja na nacionalni ravni, pogosto pa so tudi primeri subnacionalnih akademij ali celo takšnih, ki so ustanovljene kot strokovna združenja na nekem področju. Predlog zakona zato Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (v nadaljevanju: SAZU) ne jemlje njene ključne vloge in pomena, pomeni zgolj interes znanosti za ustanovitev posebne panožne akademije.

Komisija se je seznanila s pobudo za ustanovitev akademije z zakonom, ki so jo predstavili ustanovitelji društva akademije. Pojasnili so, da so pri ustanovitvi akademije v ospredje postavili koncepte, kot so prenos znanja, povezovanje raziskovalnih praks in usmeritve iz Agende OZN 2030 za trajnostni razvoj, ki so jo prepoznali kot etični in vsebinski temelj za svoje delovanje. Akademija je zasnovana kot izrazito problemska platforma, ki si prizadeva za trajnostno reševanje izzivov sodobnega časa z znanstvenimi pristopi. Kot poudarjajo, je bila pri pripravi predloga opravljena široka razprava z različnimi deležniki, vključno s pristojnim ministrom in predstavniki SAZU. Ustanovitelji so podarili, da nova akademija dopolnjuje nacionalno SAZU, in je kot mreža raziskovalcev različnih znanstvenih disciplin usmerjena v problemsko, tematsko in projektno delovanje. Razvojna vprašanja bodo naslavljali celovito, preko meja posameznih znanstvenih disciplin, kar je doslej v Sloveniji primanjkovalo. Poleg naravoslovcev in družboslovcev se vključujejo tudi predstavniki drugih znanstvenih področij, kar krepi interdisciplinarnost in celovitost pristopa. Po njihovih besedah pobuda ne izhaja iz političnih ambicij, temveč iz zavzetosti za promocijo znanosti v družbi ob zavedanju odgovornosti znanstvenikov do stroke, lastnega poslanstva in javnosti. Akademija že povezuje ljudi, ki so delovali in delujejo na področju znanosti in raziskovanja, na ta način se povezuje in nadgrajuje obstoječe znanje, kar prispeva k usmerjanju razvojnih politik in reševanju

razvojnih vprašanj. Akademija naj bi tako mobilizirala obstoječe znanje in ga ponudila odločevalcem, kadar se bodo znašli pred pomembnimi vprašanji. Pojasnili so še, da trajnostni razvoj ni omejen le na okoljska vprašanja, kot so ravnanje z odpadki, raba energije ali razogljičenje, ampak je to širši nabor vprašanj, ki mdr. vključujejo odnos družbe do narave, urejanje družbenih razmerij, kot so pravična delitev družbenega dohodka in odprava revščine.

Komisija se je seznanila s stališčem SAZU, ki opozarja na nujnost preiščenega pristopa k ustanavljanju novih akademij, zlasti na podlagi zakona. Slovenija ima že šest akademij, kar je glede na število prebivalcev veliko – po tem kriteriju je Slovenija med vodilnimi državami v Evropi, morda celo v svetu. Zato SAZU poudarja, da je ob novih pobudah za ustanovitev akademij treba pokazati določeno mero zadržanosti. Medtem ko vsakdo lahko ustanovi akademijo kot društvo, pa je ustanovitev z zakonom poseben primer, ki zahteva večjo odgovornost in širši razmislek. V SAZU sicer ne nasprotujejo ustanovitvi akademije, katere cilj je krepitev znanstvenega pristopa k trajnostnemu razvoju, vendar pa so do nje zadržani zaradi vsebinskih in sistemskih razlogov. V SAZU namreč že deluje več delovnih teles, ki se ukvarjajo s trajnostnimi temami, kot so varovanje okolja, energetika, razvojni vidiki itd. Sveti, odbori in komisije SAZU so po pandemiji organizirali več kot petdeset posvetovanj in pripravili številna strokovna mnenja, kar nakazuje, da se delovanje nove akademije vsaj deloma prekriva z njihovim obstoječim delom. V SAZU hkrati opozarjajo, da so njihovi člani tudi ustanovni člani nove akademije, kar sicer odpira možnosti za sodelovanje, a tudi spodbuja k po jasnejši razmejitvi pristojnosti in nalog. Izpostavljajo, da je nova akademija zaradi svoje usmeritve precej specifična in v evropskem prostoru nima ustreznega vzorca za primerjavo. To bi lahko predstavljalo izziv pri njenem mednarodnem umeščanju in sodelovanju z drugimi podobnimi institucijami. V SAZU opozarjajo še na mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora (v nadaljevanju: ZPS), ki vsebuje nekaj tehtnih pripomb, za katere menijo, da jih je smiselno upoštevati – ne le pri tem zakonu, temveč tudi pri vseh prihodnjih, s katerimi bi poskušali ustanavljati akademije. Posebej so izpostavili, da se z zakonsko ustanovitvijo akademij vzpostavlja praksa, na katero se bodo lahko v prihodnosti sklicevale tudi druge pobude, zato je po mnenju SAZU še toliko bolj pomembno, da se že na začetku določi jasna struktura in izhodišča.

Komisija je v razpravi najprej poudarila edinstvenost SAZU kot edine nacionalne akademije, ki jo imajo tudi druge države, in da nikoli ni bilo v razpravah in pripravi predlogov različnih akademij zaznati želje po kakršnemkoli zmanjševanju pomena ali vloge SAZU. V komisiji menijo, da področna raziskovalna akademija lahko dopolnjuje delo nacionalne akademije in krepí interdisciplinarno povezovanje, ne more pa jo nadomestiti. Npr. Inženirska akademija Slovenije (v nadaljevanju: IAS) že dve desetletji deluje na tem področju in sodeluje s SAZU, kar kaže na to, da so soobstoje, sodelovanje in komplementarnost mogoči. Člani komisije pri tem izpostavljajo področje trajnostnega razvoja, ki zaradi svoje kompleksnosti zahteva posebne oblike organiziranja. Na svetovni ravni deluje razvejana mreža ustanov, ki se posveča trajnostnemu razvoju; mreža pod okriljem OZN vsako leto objavlja poročilo o napredku glede uresničevanja 17 ciljev trajnostnega razvoja, v katerega je vključena tudi Slovenija. Agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS pa naj bi se v kratkem formalno vključila v to mrežo. Izpostavljajo tudi, da ni izziv v načinu povezovanja ali formalnem članstvu v mednarodnih strukturah – glavni izziv bo dosledno izpolnjevanje zavez, ki jih to članstvo prinaša. Komisija meni, da je aktualna pobuda pomembna tudi z vidika sodelovanja med družboslovjem,

naravoslovjem in tehniko, ki je še vedno preskromno. V sodobnem svetu je to sodelovanje nujno, brez njega ni napredka.

Kljub objektivnim in vsebinsko pomembnim razlogom za ustanovitev akademije kot zavoda, pa v komisiji predlog zakona presojuje tudi s kritične distance in opozarjajo, da vendarle ni smiselno na vsakem področju ustanavljati akademije z zakonom, saj to lahko vodi k inflaciji institucij in posledično razvrednotenju pojma "akademija". Člani komisije opozarjajo, da to kaže na premalo zaupanja v moč civilne družbe in da se ob rahli oslabitvi civilnih iniciativ pogosto pojavi poskus njihove nacionalizacije prek ustanavljanja formalnih institucij z zakonsko podlago, pisarnami in drugo birokracijo. Izpostavlja se vprašanje, ali bo nova akademija lahko učinkovito koordinirala področje trajnostnega razvoja, ki je sicer že prisotno v javnih razpravah političnih akterjev. Obenem pa v razpravah o pomenu take akademije ni zaslediti sodelovanja z že obstoječimi društvi, ki se že leta uspešno ukvarjajo s trajnostnimi vprašanji tako doma kot v tujini. Komisija kot alternativo zakonski institucionalizaciji predlaga krepitev povezovalnih oblik sodelovanj, kot so konference, forumi, odprte razprave itd. Izpostavlja tudi primer Slovenske matice (v nadaljevanju: SM), ki je šele po več kot 160 letih obstoja dobila zakonsko podlago za delovanje in s tem predvsem lažji dostop do financiranja. Komisija dodatno opozarja, da bi nova akademija lahko postala elitistična in zaprta, kar je v nasprotju z načeli odprte znanosti. Zato bi bilo bolj smiselno okrepiti obstoječe strukture ter spodbuditi k boljši prostovoljni povezanosti in dialogu znotraj civilne družbe. Ustanavljanje novih institucij in iskanje novih načinov iskanja rešitev je sicer dobrodošlo, a v obravnavanem primeru obstaja možnost nepotrebnega prekrivanja pristojnosti, saj so nekatera področja, ki naj bi jih pokrival nov zavod, že urejena v drugih obstoječih institucijah. To lahko povzroči rivalstvo med ustanovami glede pristojnosti, obenem pa predlog zakona novi akademiji določa naloge, ki jih že opravljajo druge agencije ali organizacije. Lahko se celo pojavi upravičena kritika s strani obstoječih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, saj so pogosto zapostavljene pri državnem financiranju.

Komisija izpostavlja tudi na pripombe ZPS, v katerih so izpostavljene nekatere vsebinske, organizacijske in pravnoformalne nejasnosti. Pri tem komisija opozarja predvsem na pripombe glede načina financiranja, ki v predlogu zakona ni dovolj jasno opredeljen, saj je akademija na eni strani opredeljena kot javni zavod na drugi pa naj bi imela korporativno upravljanje, kar ustvarja zmedo in netransparentnost pri financiranju in delovanju. Poleg tega je izpostavljen problem podvajanja nalog, ki jih že opravljajo druge ustanove, na primer SAZU. Komisija še opozarja na bojazen, da bi akademija postala sama sebi namen brez prave mednarodne povezljivosti in brez konkretnega prispevka k raziskovalnemu prostoru. Zaradi vseh teh pomislekov komisija predlaga, da se predlog zakona nadgradi ali pa poišče drugačen način vključevanja tega področja v obstoječi raziskovalni sistem.

V razpravi je bilo omenjeno še financiranje IAS, ki je bila prav tako ustanovljena z zakonom in kjer je financiranje povsem transparentno: akademija mora vsako leto pripraviti program dela in finančni načrt, ki ju odobri Vlada, pri čemer osnovna finančna izhodišča določi Ministrstvo za finance. Vsebinsko dela in višino financiranja akademija določa v sodelovanju s pristojnim z ministrstvom in Vlado. Vendar pa je bilo hkrati posebej navezujoč se na pripombo ZPS izpostavljeno, da primerljivost nove akademije z IAS in SM, ki sta ustanovljeni s posebnima zakonoma, ni ustrezno, nobena od njiju namreč ni opredeljena kot ustanova, temveč kot institucija, ki je avtonomna pravna oseba javnega prava oz. društvo, ki deluje v javnem interesu.

Komisija na podlagi razprave pričakuje, da se v nadaljevanju zakonodajnega postopka razrešijo nekatera odprta vprašanja glede statusa nove akademije in ustrezno odgovori na pripombe ZPS.

Komisija je na podlagi razprave, v kateri so sodelovali državni svetniki dr. Radovan Stanislav Pejovnik, Jožef Školč, mag. Elena Zavadlav Ušaj, Gregor Korene in Branimir Štrukelj, sprejela (4 ZA, 2 PROTI) naslednji **s k l e p**:

- **Komisija podpira predlog zakona.**

Za poročevalca je bil določen državni svetnik prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik.

AD 4)

Komisija se je seznanila s pobudo Slovenskega Nacionalnega odbora za Medvladni hidrološki program IHP UNESCO, Inženirske akademije Slovenije, Slovenske inženirske zveze za soorganizacijo posveta z naslovom Hidrološke znanosti in poplavne odpornost v Sloveniji, ki naj bi bil 14. 11. 2025. Kot so v obrazložitvi pojasnili pobudniki, posvet sovpada z dvema pomembnima dogodkoma, in sicer Slovenski nacionalni odbor za Medvladni hidrološki program IHP Unesco praznuje 50 let programa, znanost pa 60 let v Unescu. Posvet bo prispevek k obeležitvi obeh jubilejev in odziv na poplave avgusta 2023 s predstavitvijo možnosti sodobne hidrologije za boljše upravljanje voda v luči podnebnih sprememb in družbenih vplivov.

Komisija je na podlagi predstavitve pobude s strani državnega svetnika dr. Radovana Stanislava Pejovnika soglasno sprejela naslednji **s k l e p**:

- **Posvet se organizira v soorganizaciji Komisije za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino.**

Sekretarka
mag. Damijana Zelnik, l.r.

Predsednik
Branimir Štrukelj, l.r.